

Dosarul nr. 2ra-1433/20

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. D. Cherdivara)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fujenco, L. Caraianu, A. Curdov)

ÎNCHEIERE

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Aurelia Ghimișli, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Mircea Suruceanu împotriva Aureliei Ghimișli cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere și cererea reconvențională înaintată de Aurelia Ghimișli împotriva lui Mircea Suruceanu cu privire la constatarea nulității contractului de împrumut,

împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de Aurelia Ghimișli, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco și a fost menținută hotărârea din 03 septembrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

constată:

La data de 29 ianuarie 2018, Mircea Suruceanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Aureliei Ghimișli cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 15 februarie 2017 a împrumutat pârâtei Aurelia Ghimișli suma de 4200 de dolari SUA cu termenul de rambursare în decurs de 45 de zile calendaristice, în acest sens fiind încheiat un contract de împrumut.

A susținut că la expirarea termenului, pârâta nu a restituit suma împrumutată. Deși în pct. 3.5 din contract părțile au stabilit o penalitate de 10 % din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, nu pretinde la încasarea acesteia, solicitând doar încasarea dobânzii de întârziere conform art. 619 din Codul civil pentru perioada 02 aprilie 2017 – 22 ianuarie 2018.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul pârâtei a datoriei în sumă de 4200 de dolari SUA, dobânzii de întârziere – 572,80 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

La 11 aprilie 2018 Aurelia Ghimișli a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Mircea Suruceanu cu privire la constatarea nulității contractului de împrumut din 15 februarie 2017.

În motivarea acțiunii a indicat că într-adevăr la data de 15 februarie 2017 a încheiat un contract cu Suruceanu Mircea, însă, raporturile contractuale nu au avut la bază careva operațiuni reale, adică banii nu au fost transmiși, acestea fiind efectuate fictiv doar în scop de garantare a executării obligațiilor asumate de către fiul ei - Alexandru Bîrnaz.

A relatat că Suruceanu Mircea i-a acumulat lui Alexandru Bîrnaz toate actele necesare pentru a pleca la muncă în SUA și i-a organizat loc de muncă la un potențial angajator, fapt pentru care i-a fost achitată suma de 2000 de dolari SUA. Până la plecarea lui Bîrnaz Alexadru, Suruceanu Mircea a insistat asupra faptului ca dânsa să semneze un contract de împrumut pentru suma de 4200 de dolari SUA, servind ca mijloc de garantare a faptului că fiul ei, pe parcursul a unui an, nu va schimba locul de muncă. Astfel, reieșind din faptul că fiul totuși și-a schimbat locul de muncă pentru unul mai bine plătit, Suruceanu Mircea s-a adresat în instanță cu acțiune privind încasarea împrumutului care de fapt nu a existat.

Aurelia Ghimișli a solicitat, în temeiul art. 221 alin. (1) și 230 alin. (1) din Codul civil, constatarea nulității contractului de împrumut din 15 februarie 2017, ca fiind fictiv și încheiat din cauza unui concurs de împrejurări grele de care a profitat cealaltă parte, în condiții extrem de nefavorabile.

Prin hotărârea din 03 septembrie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, a fost admisă integral acțiunea depusă de Mircea Suruceanu și s-a încasat de la Aurelia Ghimișli în beneficiul reclamantului datoria în baza contractului de împrumut din 15 februarie 2017 în sumă de 4200 de dolari SUA, dobânda legală de întârziere în sumă de 572,80 de dolari SUA, cheltuielile de judecată suportate în cadrul procesului compuse din 2963,13 lei – taxă de stat și 5000 de lei – cheltuieli de asistență juridică. Acțiunea reconvențională înaintată de Aurelia Ghimișli a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 19 septembrie 2018 Aurelia Ghimișli, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 03 septembrie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar cea reconvențională să fie admisă.

Prin decizia din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Aurelia Ghimișli, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco și a fost menținută hotărârea din 03 septembrie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au conchis că acordarea împrumutului se confirmă prin contractul de împrumut din 15 februarie 2017, semnat de Mircea Suruceanu și Aurelia Ghimișli, precum și prin recipisa din aceeași dată semnată de Aurelia Ghimișli, conform căreia ultima a primit suma de 4200 de dolari SUA cu titlu de împrumut.

Instanțele de judecată au menționat că Aurelia Ghimișli a confirmat în ședința de judecată faptul că a semnat contractul de împrumut și recipisa privind recepționarea

sumeii de 4200 de dolari SUA de la Mircea Suruceanu, benevol și fără a fi influențată de către cineva. Iar, probe în sensul confirmării argumentului Aureliei Ghimișli precum că, contractul de împrumut a fost încheiat sub presiunea circumstanțelor și a concursului de împrejurări grele pentru ea, nu au fost prezentate.

De asemenea, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că nu și-a găsit confirmarea nici faptul că actul juridic ar fi unul fictiv, în acest sens nefiind prezentate probe care să demonstreze cu certitudine că părțile contractante au avut de fapt intenția de a garanta executarea obligațiilor asumate de fiul Aureliei Ghimișli.

La data de 08 iulie 2020 Aurelia Ghimișli, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat și a hotărârii din 03 septembrie 2018 a Judecătoria Cimișlia, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar cea reconvențională să fie admisă, sau, după caz, cauza să fie restituită spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că instanța de apel nu a analizat și nu a dat răspuns argumentelor invocate în apel cu privire la caracterul formal al contractului de împrumut, precum și lipsa reală a transmiterii mijloacelor financiare de către intimat.

A indicat că atât în instanța de fond, cât și în cea de apel, intimatul nu a putut să dea un răspuns plauzibil de unde a luat suma de 4200 de dolari SUA, care a fost interesul lui de a acorda acest împrumut, de ce pct. 4.2 din contract prevede că dacă suma nu va fi solicitată în termen de 13 luni, se va considera că împrumutul a fost restituit și de ce acest termen coincide cu perioada în care Alexandru Bîrnaz urma să se afle pe teritoriul SUA.

A menționat că în instanța de apel, intimatul a recunoscut că a intervenit și a fost intermediar între Alexandru Bîrnaz și angajatorul acestuia din SUA, fapt pentru care a primit o remunerație corespunzătoare.

Deci, recurenta consideră că apelul a fost soluționat fără a fi analizate toate motivele invocate, ceea ce impune de fapt rejudecarea cauzei, deoarece concluziile instanței de apel sunt nemotivate și necesită o analiză mai amplă a circumstanțelor cauzei și normelor de drept aplicabile speței.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 19 februarie 2020.

Potrivit scrisorii de însoțire, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa Aureliei Ghimișli și a avocatului Igor Litvinenco la data de 26 martie 2020 (f.d. 229, volumul I), fiind recepționată de către recurentă la 01 aprilie 2020 (f.d. 232, volumul I). Plicul expediat în adresa avocatului a fost restituit instanței cu mențiunea „necunoscut” (f.d. 233-234, volumul I).

Totodată, se reține că potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de

urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 (17 martie - 15 mai 2020).

Astfel, recursul, declarat la data de 08 iulie 2020, este în termen.

La 09 septembrie 2020, copia recursului a fost expediat în adresa intimatului Mircea Suruceanu, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 9 volumul II).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Aurelia Ghimișli, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedeolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Aurelia Ghimișli, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Aurelia Ghimișli, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Aurelia Ghimișli, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic